

Betænkning afgivet af Transportudvalget den 30. april 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om anlæg af en tredje Limfjordsforbindelse

[af transportministeren (Thomas Danielsen)]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DD, LA, M, KF og DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (SF, EL og RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (ALT) vil ved 3. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til lovforslaget.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten

Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget kan ikke støtte en tredje Limfjordsforbindelse over Egholm. Det sagde SF og EL allerede i forbindelse med aftalen om infrastrukturplan 2035 i 2021. Allerede dengang stod det nemlig klart, at projektet har alt for vidtrækkende konsekvenser for naturen på øen Egholm. Desuden er projektet uforholdsmæssigt dyrt og skaber øget støj. Generne står ifølge SF og EL langt fra mål med gevinsterne, og det er fortsat partiernes klare opfordring til aftalepartierne, at alternative linjeføringer undersøges, før en tredje Limfjordsforbindelse eventuelt etableres. SF og EL bakker desuden op om de politiske bemærkninger fra Radikale Venstre.

Alternativet

Alternativets medlemmer af udvalget kan ikke afgive indstilling til betænkningen over lovforslaget om en tredje Limfjordsforbindelse over Egholm.

Årsagen er, at ALT ikke anerkender lovforslaget, da det er udarbejdet og fremsat i Folketinget, før resultatet fra den sidste høring i forbindelse med den seneste miljøkonse-

kvensrapport, hvor der er stærk kritik af projektet, var sammenfattet af Vejdirektoratet og sendt til transportministeren.

Ydermere mener ALT i henhold til jurist og professor Peter Pagh's oplæg på udvalgets høring om den tredje Limfjordsforbindelse, der blev afholdt den 25. april 2024, at anlægsloven er i strid med EU-lovgivningen, da de tilstrækkelige undersøgelser, afværgeforanstaltninger og nødvendige tilladelser ikke er på plads i forhold til projektets indvirkning på EU's habitatdirektiv og vandrammedirektiv.

Hvis de ovennævnte omstændigheder ikke gjorde sig gældende, og ALT dermed kunne stemme om lovforslaget, ville ALT stemme nej, da vi betragter anlæggelsen af en tredje Limfjordsforbindelse over Egholm som en natur- og miljøkatastrofe.

Den tredje Limfjordsforbindelse risikerer at sprede asbestfibre i Limfjorden, uden at man kender de præcise konsekvenser for folkesundheden, hvis fibrene f.eks. ophobes i fisk eller skaldyr og indtages af mennesker.

Den tredje Limfjordsforbindelse over Egholm reducerer sandsynligvis drikkevandskvaliteten i et område, som 20 pct. af Aalborgs indbyggere får deres drikkevand fra.

Den tredje Limfjordsforbindelse over Egholm udleder næsten 500.000 t CO₂.

Den tredje Limfjordsforbindelse koster ifølge Politiken 200 mio. kr. i rekreativ nutidsværdi, jf. artiklen »Ny motorvej smadrer udflugten for over 200 millioner«, politiken.dk, den 26. april 2024. Og den ødelægger levesteder for oddere, ni flagermusarter, strandtudser og lysbuget knortegæs, der alle er beskyttede af EU's naturdirektiver.

Alt dette er fuldstændigt unødvendigt, da der findes en alternativ løsning til en tredje Limfjordsforbindelse over Egholm. Alternativet er at grave et østligt tunnelrør under Limfjorden med reversibel kørselsretning ved siden af den oprindelige tunnel.

Det er den løsning, som 58 pct. af borgerne i Aalborg ifølge den seneste meningsmåling foretrækker. Løsningen er billigere, udleder mindre CO₂, spreder mindre asbest,

undgår at ødelægge levesteder for bilag 4-arter og undgår at forurene drikkevand. Beregninger på Vejdirektoratets egen mobilitetsmodel, der beregner konsekvenser af trafikale anlægsprojekter for regeringen, viser, at både de trafikale og de samfundsøkonomiske gevinster er stort set de samme for den alternative forbindelse som for en tredje Limfjordsforbindelse over Egholm.

Derfor virker det som et resultat af endeløs politisk stædighed og faktaresistens, når et flertal i Folketinget alligevel vil vedtage en tredje Limfjordsforbindelse over Egholm. De eneste gevinster ved en linjeføring over Egholm, som ALT har kunnet se gennem hele processen med samråd og høringer, er marginale tidsgevinster ved færdsel mellem helt bestemte punkter i Nordjylland.

Til sidst er ALT også uforstående over for, at omkostningerne ved tab af rekreative ressourcer ikke oplyses til Folketinget, selv om tallene er tilgængelige. ALT har stillet flere spørgsmål om lovforslaget vedrørende tabet af rekreative ressourcer, som ikke besvares fyldestgørende, på trods af at Vejdirektoratet er bekendt med beregningerne. Som følge heraf har ALT bedt Transportudvalget forholde sig til problematikken.

ALT vil tilbagekalde lovforslaget til fornyet udvalgsbehandling mellem 2. og 3. behandling for gennem samråd med transportministeren at få undersøgt den tredje Limfjordsforbindelsens økonomi, projektets indvirkning på grundvandet, projektets tab af rekreativ værdi og til sidst indkalde til et opsamlende samråd, der sammenligner den tredje Limfjordsforbindelse over Egholm med den alternative løsning gennem en østlig forbindelse, for at give ministeren mulighed for at fortælle – og danskerne mulighed for at forstå – hvilke fordele ved en tredje Limfjordsforbindelse der retfærdiggør de negative naturmæssige, klimamæssige, miljømæssige og potentielle folkesundhedsmæssige udfordringer i forhold til et nyt østligt tunnelrør med reversibel færdselsretning.

Radikale Venstre

Lovforslaget om en tredje Limfjordsforbindelse udspringer af aftalen om infrastrukturplan 2035 indgået i 2021 mellem Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne.

Radikale Venstres medlem af udvalget har valgt at stemme imod dette konkrete anlægsprojekt af en tredje Limfjordsforbindelse over Egholm. De trafikale udfordringer i og omkring Aalborg er reelle, men det er blevet stadig mere indlysende, at dette projekt ikke løser problemerne, har enorme negative konsekvenser for miljø og klima og ikke er økonomisk rentabelt.

Alene siden aftalen om Infrastrukturplan 2035 blev indgået i 2021, har en lang række forudsætninger ændret sig markant, og en række nye problematikker, som viser, at der kan ske stor skade på klima, miljø og samfundsøkonomi, er dukket op. Det gælder eksempelvis, at der er konstateret ynglende oddere i området, at der ikke er skabt klarhed over den mulige asbestforurening, og at de forventede

CO₂-udledninger er blevet voldsomt forværret. Samtidig viser opdaterede trafikprognoser, at denne forbindelse er en dårlig og utidssvarende løsning, og samfundsøkonomien er blevet endnu dårligere på baggrund af øgede anlægsomkostninger. Der er tale om et af danmarkshistoriens største statsfinansierede anlægsprojekter uden brugerbetaling og med en investering på nu op imod 9 mia. kr. og en anlægsperiode på 11-12 år. Det kræver et bedre beslutningsgrundlag end det fremlagte.

Ministeriet har trods adskillige anmodninger besluttet ikke at lave en reel undersøgelse af det alternativ, som en lang række eksperter i årevis har peget på som både billigere og bedre. Man har heller ikke belyst, om man med fordel kunne udnytte de nye teknologier, der er kommet til i form af intelligent trafikstyring og mulighed for kloge vejafgifter, til at sikre optimal afvikling af trafikken på tværs af Limfjorden.

Samlet set kan RV ikke støtte anlægsloven, da de enorme konsekvenser for klima og miljø, den dårlige samfundsøkonomi og det tvivlsomme faglige grundlag ikke kan retfærdiggøre en investering på 9 mia. kr.

3. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. februar 2024 og var til 1. behandling den 19. marts 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Transportudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Udvalget afholdt den 25. april 2024 en høring om lovforslaget.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og transportministeren sendte den 11. december 2023 dette udkast til udvalget, jf. TRU alm. del – bilag 85. Den 28. februar 2024 sendte transportministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 13 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 3 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til transportministeren til mundtlig besvarelse, som ministeren har besvaret i tre åbne samråd med udvalget henholdsvis den 2. april 2024, den 25. april 2024 og den 30. april 2024. Ministeren har efterfølgende

de sendt udvalget de talepapirer, der dannede grundlag for ministerens besvarelse af spørgsmålene.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 56 spørgsmål til transportministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Jens Joel (S) Malte Larsen (S) Maria Durhuus (S) Mette Reissmann (S) Rasmus Prehn (S) fmd. Thomas Jensen (S)

Thomas Monberg (S) Thomas Skriver Jensen (S) Trine Bramsen (S) Peter Juel-Jensen (V) Louise Elholm (V)

Christoffer Aagaard Melson (V) Hans Christian Schmidt (V) Charlotte Bagge Hansen (M) Peter Have (M)

Kenneth Fredslund Petersen (DD) Susie Jessen (DD) Jens Meilvang (LA) nfm. Lars-Christian Brask (LA)

Brigitte Klintskov Jerkel (KF) Mai Mercado (KF) Kim Edberg Andersen (DD) Nick Zimmermann (DF) Sofie Lippert (SF)

Torsten Gejl (ALT) Anne Valentina Berthelsen (SF) Jette Gottlieb (EL) Stinus Lindgreen (RV) Christina Olumeko (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	22	Dansk Folkeparti (DF)	7
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Alternativet (ALT)	5
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5